ՆԱԶԱՐԵԱՆՑ, *սարկաւագ* Յովհաննէս—«Օրացոյց» 1892 նահանջ թուականին Քրիստոսի և Հայկայ ՏՅՁԴ—4384 Թ.։ Հինգերորդ տարի։ Թիֆլ., տպ. Մարտիրոսեանցի, 16-ածալ, 224 երես. գինն է 20 կ.։

Սարկաւագ Յ. Նազարեանցի Օրացոյցը մեր տեղական բոլոր օրացոյցների մէջ ամենից աչքի է ընկնում իւր բովանդակութեան ճոխութիւնով։ Նորա յաւելուածը բռնում է 172 երես մանր տպած և պարունակում է առօրեայ կեանքին պիտանի բազմաթիւ նիւթեր, որոնց մի առ մի թւելը աւելորդ ենք համարում։ Դոցա մէջ սակայն աչքի է ընկնում երրորդ գլուխը, խորագրած՝ «Դատաստանական», որը մի քաղուածք է ռուսաց դատարանական օրէնսգրքից՝ վերաբերեալ քաղաքացիական դատավարութեան այլ և այլ պարագաներին։ Մեծ տեղ է բռնում նաև Առողջապահական մասը մանկական հասակի վերաբերեալ, որի հեղինակն է բժշկ. Բայց Նազարեանը սխալ է գործել որ Տաճկահայերի ստաստիկան տաճկական աղբիւրներից ուղղակի վերցրել է. Դ. Տէր-Գրիգորեանց (Թիֆլիսեցի). Երեք տարի առաջ մենք խորհուրդ էինք տւել Օրացոյցի ծաւալը մեծացնել, որպէս զի ամեն տարուայ նոր օրացոյցը կցւի նախորդ տարիների հրատարակութիւնների հետ և այդպիսով հին յաւելուածները չը կորչեն գնողների համար, քանի որ սարկաւագ Նազ. օրացոյցի յաւելուածների մեծ մասը տևողական նշանակութիւն ունի։ Այնպէս, ինչպէս այժմեայ «եօքրիկ օրացոյցներն ենհրատարակւում—յաւելուածները կորչում են յաջորդ տարիներում, այնպէս որ նոր հրատարակութեան մէջ կազմողները ստիպւած են լինում անհրաժեշտ տեղեկութիւնները մեծ մասամբ անփոփոխ կերպով նորից տպել և այդպիսով տեղ խլել նոր տեղեկութիւնների համար։ Օրինակ հէնց այս անգամում կայ մի բաւականին ընդարձակ բաժին դատարանական գործավարութեան վերաբերեալ. բայց անկասկած 1893 թւականի համար կազմած օրացոյցում այդ նիւթի տեղ՝ կազմողը մի ուրիշ նիւթ է տպելու. բայց միթէ դատարանական գործավարութեան ձեն իմանալը 1892 թւականին աւելի է հարկաւոր քան 1893 թւականին։ Ահա ինչու մեր օրացոյցները, նոյն իսկ նոցա մէջ լաւագոյնները, ամեն տարի նոր հրատարակութեամբ են լոյս տեսնում, նոր նիւթեր էլ են տալիս, բայց չեն յառաջադիմում, որովհետև հինը, որ նոյնքան հարկաւոր է, կորուստի է մատնւում. Կամ պէտք է կարևորութիւն ունեցող նիւթերի մասին յօդւածները միանգամից շատ հազարներով տպւեն և մինչև սպառւելը, կամ նիւթի հնանալը ամեն տարուայ օրացոյցի յաւելուածին կցւեն, իբր երկրորդ յաւելուած։

Ն.